Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Xemeneia de la bòbila Saltó

Rubí

Ubicació

Comarca:	Vallès Occidental
Lloc/Adreça:	C/ del General Castaños - C/ Sant Muç (barri de la Serreta), 08191-RUBÍ
Emplaçament	Dins el nucli urbà

Coordenades:

Latitud:	41.49556
Longitud:	2.03539
UTM Est (X):	419485
UTM Nord (Y):	4594220

Classificació

Número de fitxa	08184-128
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Any	ca. 1920
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	El tub està brut e inclinat, presentant esquerdes greus, el capitell es va ensorrar.
Protecció	Inexistent
Número inventari	IPIC
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Viviendas pareadas S.A. C./Sant Muç, 50 (Apt. Correos 175). 08191-RUBÍ
Autoria de la fitxa	Juana Maria Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA

Data de registre de la fitxa: dg., 15/10/2000 - 02:00

Descripció

La xemeneia, de maó vist, tenia originalment 25'82 metres d'alçada, no té base i la seva secció es circular. La seva alçada és de port esvelt, encara que el capitell ha desaparegut (PEREIRA, 1998). Amb respecte al conjunt de la bòbila, es trobava situada a la part nord-oest del complex industrial.

Observacions:

L'obra ha sofert danys de consideració que han provocat l'enderrocament del capitell a l'extrem superior i l'esquerdament longitudinal de deu metres de llargada, de dalt a baix, tot produït per un llamp que va caure el 1980 (PEREIRA, 1998).

Història

Ja en el segle XVIII es comenten les excel·lències dels totxos fets a Rubí, un poble llavors amb un creixement constructiu important i amb un tradició de rajoleria local prou interessant, com es pot comprovar en algunes masies i cases del terme. Així Francisco de Zamora, el 1789 diu "se hacen excelentes ladrillos, de un grueso extraordinario" (GARCÍA, 1996). La bòbila que ocupava el solar avui destinat i habitatges i de la que tan sols en resta la xemeneia, va començar la seva activitat l'any 1920. El seu constructor, Jaume Almirall Poch, juntament amb un enginyer dels F.F.C.C. Van ser els iniciadors de la seva activitat industrial, subministrant els totxos per la construcció del túnel de Sabadell fins el 1935, en que es lloga la construcció per destinar-se a la indústria alimentària (cultiu de xampinyons). L'any 1936, just quan els seus propietaris estaven en tractes per vendre la bòbila amb Josep Saltó Carreras, esclata la Guerra Civil i la construcció és expropiada per col·lectivitzar-la, formant-se la Colectiva de Ladrilleros de Rubí, que la va fer funcionar fins al 1938. El 1939 recupera la bòbila Jaume Almirall, però es veu incapaç de fer-la funcionar, doncs ja en té prou amb la que té a Terrassa. Llavors la cedeix a Josep Saltó Carreras perquè la faci funcionar i la llogui o compri quan pugui. Des d'aleshores la bòbila s'ha vingut denominant José Saltó Carreras, conservant-se a l'edifici familiar l'escriptura de compra. Sota aquesta denominació la indústria estarà en funcionament fins el 1972, en que continuant la mateixa producció, es denomina Ceràmica Saltó, S.A., i des de l'any 1995, fins a la seva desaparició, funciona sota la denominació Comercial Venta y Transporte, S.A. (COVENTA, S.A.). L'antiga font d'energia emprada per alimentar el forn fou el carbó, fins el 1970 en què fou substituït per gas natural. Després de la crisis del petroli, el 1980 es tornà a fer servir el carbó. Amb la reintroducció del carbó es va construir una canalització que anava del forn al túnel d'assecament per eixugar l'obra abans de escalfar-la (substituint la funció de les dues primeres calderes). La força elèctrica s'autoritzà el 1948. La dècada del 1960-1970 és la més productiva de la seva història empresarial, amb dues fites significatives d'alta producció: la rierada de 1962 i el "boom" de la construcció d'urbanitzacions a la Costa Brava. Després de successives crisis de producció, l'empresa es dona de baixa el 1 de desembre de 1995, anys després les naus s'enderroquen i tan sols resta dempeus la xemeneia (INVENTARI, 1999).

Bibliografia

CASTELL, EL (1999). Llistat de patrimoni industrial, Rubí, El Castell-Ecomuseu urbà. Document mecanografiat, 1999. GARCÍA I MAJÓ, Lluís (1996) "Sant Pere de Rubí. La seva evolució de parròquia

rural a urbana", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 40, p. 340-349. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. INVENTARI (1999) Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya, Museu Nacional de Ciència i Tècnica de Catalunya. PEREIRA CASTRO, Carlos (1998) Xemeneies de Rubí. Modificacions urbanes i socials produïdes per la industrialització. Rubí, El Castell- Ecomuseu Urbà - Ajuntament de Rubí.

